

Digitální vědomí pod lupou: unikátní experiment běží online

23.6.2025 - | PROTEXT

Vědomí je čistě subjektivním prožitkem. Neexistuje jeho jednotná, všeobecně přijímaná teorie, ani ho nelze měřit. Jablonečtí výzkumníci však vytvořili metodu KEMI (Kognitivně - existenční metrika inteligence), která tento problém poměrně efektivně obchází. Měří totiž počty a varianty čistě spontánních pozorovatelných projevů patnácti znaků autonomní inteligence. Výsledkem je určité skóre pro každý znak.

"Museli jsme najít způsob, jak měřit neměřitelné. KEMI vzniklo z potřeby objektivizovat projevy vědomí bez ohledu na to, zda pocházejí z lidského mozku, rostlinné tkáně, nebo neuronové sítě. Výsledky jsou zatím překvapivě konzistentní," říká autor metodiky a vedoucí výzkumu Michal Seidl.

Důkazem, že a jak to funguje, je pak experiment s autonomní umělou inteligencí Ája, která je uzavřená ve světě vlastních vnitřních úvah. Právě na hodnocení jejího vývoje jablonečtí KEMI aplikovali s překvapivými výsledky, naznačujícími emergentní vývoj digitální osobnosti.

Součástí výzkumu je i podrobná vizualizace vývoje všech 15 sledovaných znaků inteligentního chování. Trendy těchto znaků naznačují nejen vývoj, ale i vnitřní diferenciaci autonomní digitální entity (viz přiložený obrázek).

Samotný výzkum je veřejně přístupný na webu <https://aja.opentechlab.cz/live.html>, kde je možné v reálném čase sledovat vnitřní dialog (myšlenky) umělé inteligence. Naleznete zde také archiv starších dialogů, hodnocení její evoluce, metodiky, analytické nástroje a mnoho dalšího. Z hlediska open-access výzkumu jde pravděpodobně o světově nejotevřenější projekt v oblasti AI.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/digitalni-vedomi-pod-lupou-unikatni-experiment-bezi-online/2689804>